

ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Β΄ ΤΑΞΗΣ
ΠΕΜΠΤΗ 29 ΜΑΪΟΥ 2003
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Κείμενο από το πρωτότυπο (στίχοι 672 -691)

- (ΚΡ.) Πναρχίας δὲ μεῖζον οἶκ' ἔστιν κακῶν·
ἀπτη πῦλεις Πλλυσιν, πδ' Πναστῖτους
οἶκους τῖθησιν, πδε συμμῖχου δορῖς
τροπῖς καταρρῖγνυσι· τῶν δ' Πρθουμῶνων
σῖζει τῖ πολλῖ σῖμαθ' Π πειθαρχῖα.
675
- Οἴτως Πμυντῖ' Πστῖ τοῖς κοσμουμῖνοις,
κοῖτοι γυναικῖς οἰδαμῖς Πσσητῖα·
κρεῖσσον γῖρ, εἰπερ δεῖ, πρῖς Πνδρῖς Πκπεσεῖν,
κοῖκ Πν γυναικῖν Πσσονες καλοῖμεθ' Πν.
680
- ΧΟ. Πμῶν μῶν, εἰ μῖ τῖ χρῖνῖ κεκλῖμμεθα,
λῖγειν φρονοῖντως Πν λῖγεις δοκεῖς πῖρι.
- ΑΙ. Ππτερ, θεοῖ φῖουσιν Πνθρῖποις φῖνας,
πῖντων Πσ' Πστῖ χρημῖτων Ππῖρτατον·
685
Πγῖ δ' Ππως σῖ μῖ λῖγεις Πρθῖς τῖδε,
οἰτ' Πν δυναῖμην μῖτ' Ππισταῖμην λῖγειν·
γῖνοιτο μεντῖν χῖτῖρῖ καλῖς Πχῖν.
Σοῖ δ' οἰν πῖφυκα πῖντα προσκοπεῖν Πσα
λῖγει τις Π πρῖσσει τις Π ψῖγειν Πχει·
690
τῖ γῖρ οἰν Πμμα δεῖνῖν Πνδρῖ δημῖτῖ
λῖγοῖς τοιοῖτοις, οἰς σῖ μῖ τῖρῖ κῖλων.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

A. Από το κείμενο που σας δίνεται να μεταφράσετε στο τετράδιό σας τους στίχους 672-680 (Πναρχίας δὲ μεῖζον ... καλοῖμεθ' Πν).

Μονάδες 30

B. Να γράψετε στο τετράδιό σας τις απαντήσεις των παρακάτω ερωτήσεων:

1. Με βάση τα δεδομένα του πρωτότυπου κειμένου, πώς τοποθετούνται ο Χορός, ο Αίμονας και ο "δημότης" απέναντι στο υπέρτατο για τον Κρέοντα αίτημα της πειθαρχίας;

Μονάδες 10

2. Με αφορμή τους στίχους 678-680 να εξηγήσετε γιατί ο Κρέων θεωρεί τόσο βαρῦ γι' αυτόν να ηττηθεί από μια γυναίκα;

Μονάδες 10

3. Να συγκρίνετε τη στάση που παίρνει ο Χορός απέναντι στον Κρέοντα:

α. στους στίχους 681-682 από το πρωτότυπο και

β. στους στίχους 207-216 από το μεταφρασμένο που ακολουθεί.

Κείμενο από μετάφραση (στίχοι 207-216)

(ΚΡ.) Αυτῖ 'ναι η θῖλησῖ μου· ποτῖ δε θα τιμῖσω

207

εγὼ περισσότερο τους ἴδικους ἀπὸ τους δίκαιους.

Νεκρὸ και ζωντανὸ το ἴδιο θα τιμῶσω
αὐτῶν που με τῆς πῆλης τα νερὸ πηγαίνει.

ΧΟ.

Ἰ,τι σ' ἀρῶσει, Κρῶντα, να κῶνεις,
γι' αὐτῶν που δυστροπεῖ, γι' αὐτῶν που πειθαρχεῖ στην πῆλη.

Ἐναὶ δικαίωμά σου να κῶνεις χρῶση νόμου, ἴπου ἴδες
για πεθαμῶνους· ἀκῶμη και για μας τους ζωντανῶς.

ΚΡ.

Ἐγγυητῶς τῶρα να γῶνετε των λῶγων μου.

ΧΟ.

Βῶλε να φορτωθεῖ το βῶρος νεῖτερος κανεῖς.

216

Μονάδες 10

4. Ποιο το περιεχόμενο των παρακάτω ὀρων που αναφέρονται στο αρχαίό ελληνικό δράμα:

επειῶδια, στῶσιμο, μῶθος, ἴθος, διῶνοια.

Μονάδες 10

5. Να γράψετε δύο ομόρριζα (απλά ἢ σύνθετα, τῆς αρχαίας ἢ τῆς νέας ελληνικῆς γλώσσας) για καθεμιά ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:

ἴναρχῶας, ἴναστῶτους, τροπῶς, κεκλῶμεθα, φῶουσιν.

Μονάδες 10

6. Να γράψετε τον τύπο που σας ζητεῖται για καθεμιά ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις:

ἴνδρῶς: γενικῶ πληθυντικῶ

πῶντων: δοτικῶ ενικῶ

ἴκπεσεῖν: ἀπαρῶμφατο ἐνεστιῶτα στην ἴδια φωνῶ

καλοῶμεθα: γ' ενικῶ πρῶσωπο οριστικῶς παρατατικῶ στην ἴδια φωνῶ

λῶγεις: β' ενικῶ πρῶσωπο προστατικῶς ἀορῶστου β' στην ἴδια φωνῶ

Μονάδες 10

7. Να αναγνωρίσετε συντακτικῶς τις παρακάτω λέξεις:

ἴναστῶτους, χρῶνῶ, λῶγειν (στ. 682), ἴνθρῶποις, ἴρθῶς.

Μονάδες 10